

דרך הרי"ף

מתורתו של האדמו"ר רבי יאשיהו יוסף פינטו שליט"א

בהעלותך | גיליון 83 | ט"ז סיון התשפ"ד

סעודה ראשונה

"ויעש כן אהרן אל מול פני המנוחה העלה נרתיקה"

מתי שיצר הרע רואה אדם שעולה ומתעלה בדרך טובה ונכונה הוא נלחם בו בכוחות מעל הטבע

וכך אפשר לפרש גם אצל אהרן הכהן, הדלקת המנוחה זה משהו גבוה ביותר שמרים את כל נשמות עם ישראל ומביא אותם לדרגות מרוממות וקדושות ביותר ולכן יצר הרע היה בא בכוחות חזקים ביותר להכשיל את אהרן מתי שהיה מדליק את המנוחה. מלמד שלא שינה, עם כל זה שיצר הרע היה בא עם כוחות על טבעיים להכשיל את אהרן, אהרן לא שינה ונשאר בקדושה וטהרה ולא נפל בעצת היצר הרע.

בפרשת השבוע התורה הקדושה מספרת לנו על אהרן הכהן שהיה מדליק את המנוחה מידי יום. רש"י במקום אומר להגיד שבחו של אהרן שלא שינה. לא שינה ממה שציוה אותו הקב"ה. נבוא ונקשה איזו הווא אמינא יש לנו שאהרן הכהן ישנה ממה שהקב"ה ציוה אותו, הקב"ה ציוה איך להדליק את המנוחה, הדלקת המנוחה במשכן הייתה דבר מרומם וגדול ביותר לכל עם ישראל, מתי שאהרן היה מדליק את המנוחה הוא היה מרים איתו את כל נשמות עם ישראל לדרגות גבוהות ביותר, אם כך מה השבח שהתורה משבחת את אהרן שלא שינה?

ומפה נלמד יסוד גדול לחיים של האדם, מתי שאדם מתחיל לעלות ולהידבק בקב"ה, בונה לעצמו דרך חדשה ומתחיל ללכת בדרך טובה בלימוד תורה, בפרנסה, בשלום בית בחברות עם אנשים ובכל עניין בחיים, יצר הרע רואה שמשוהו טוב הולך ונבנה מתחיל לרקום עור וגידים והוא בא עם כוחות חזקים מעל הטבע שצריך נס שלא ליפול ולהיכשל בעצת היצר הרע. וכדי לעמוד ולזכות לזה צריך תפילות, הכנעת הלב ודבקות בהשם.

אז אולי אפשר לפרש ולומר, המשנה אומרת (אבות ה, ה) עֲשֶׂרָה נְסִים נְעִשׂוּ לְאַבוֹתֵינוּ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ... וְלֹא אֶרֶץ קָרִי לְכֶן גְּדוֹל בְּיוֹם הַכְּפֹרִים. זה שהכהן הגדול לא ראה קרי ביום הכיפורים, זה אחד מהניסים שנעשו לאבותינו בבית המקדש. מקשה התוספות יום טוב אז נס יש בזה, הרי שבעה ימים לפני יום כיפור היו מפרישים את הכהן גדול מביתו, הוא לא היה אוכל בשר ושותה יין, היה מנותק מכל העולם. כל היום היו יושבים ומדברים איתו דברים קדושים ומרוממים ופרחי כהונה היו קוראים לו במגילת איכה ובספרים שיכניעו את ליבו, אם כך איך יגיע לקרי הרי בדרך שכל אין מציאות שיגיע לקרי, אם כך למה התורה מונה את זה כאחד מהעשרה ניסים שנעשו לאבותינו בבית המקדש?

ספר דברים
השועה של הדור

בת ספר דברים | **כולם קוראים!**

ספר דברים | צוואת משה רבנו רעיא מהימנא כתקנת האדמו"ר רבנו יאשיהו יוסף פינטו שליט"א

אלא מתרץ התוספות יום טוב ואומר, היצר הטוב והיצר הרע הם כמו שני אויבים שמתקוטטים כל הזמן ומתי שאחד מהם רואה שהוא עומד להפסיד ולהיכשל, הוא אוסף כוחות מעל הטבע להילחם עם השני. כך גם ביום כיפור, היצר הרע כשרואה את העבודה של יום כיפור ועם ישראל עולה ומתעלה ומגיע לדרגות גבוהות וקדושות, הוא אוסף כוחות עצומים להכשיל את הכהן גדול, לכן שלא יצא קרי לכהן ביום הכיפורים זה נס מעל הטבע, כי על פי טבע לא צריך לצאת קרי לכהן גדול כי הוא שומר על עצמו מאוד. אבל מצד שני, היצר הרע בא עם כוחות מעל הטבע שאין מציאות שלא ליפול ואז הקב"ה עושה נס שהכהן הגדול לא יכשל בקרי.

אם כך אנחנו רואים פה יסוד גדול, מתי שאדם עולה ומתעלה, מביא את עצמו לדרגות גבוהות ביותר, היצר הרע בא בכוחות מעל הטבע להחטיא ולהכשיל את האדם. וכדי להינצל מזה מצב צריך נס, כי מתי שהיצר הרע רואה שהוא מפסיד הוא בא בכוחות על טבעיים.

נפש הרי"ף

סרקו את הברקוד החדש והצטרפו לקבוצה של כבוד האדמו"ר רבי יאשיהו יוסף פינטו שליט"א

מתי שאדם ח"ו יש לו ויכוח עם חבר, בבית, במשפחה, עם שותף, עם כל אדם, מיד לדחוק את המחלוקת, לא להשאיר אותה, כי המשקל של מחלוקת והמשקל של שנאה והמשקל של מריבה היא עפ"י אורך הזמן, לא עפ"י הויכוח באותו הרגע שהתווכחו או הפגיעה שהרגע נפגעו או לאורך כמה זמן זה נמשך, וככה יש אנשים שמחזיקים מריבות ולא מדברים אחד עם השני ורבים למשל שבועות, חודשים או שנים זה כובד של המשקל של השנאה, כובד של המשקל של המחלוקת.

לכן כל מחלוקת וכל בעיה שיש לאדם תפתור אותה מיד, אם אתה לא פותר אותה מיד, העונש עפ"י הזמן שאתה מושך את המחלוקת. העונש עפ"י הזמן שאתה גורר את המחלוקת וכמה שאתה גורר את המחלוקת, העונש של זה נהיה יותר כבד, כי זה המשקל של המחלוקת.

"ותדבר מרים ואהרן במשה על אדות האשה הכשית אשר לקח" מרים דיברה לשון הרע על משה למשוך לו אריכות ימים

רואים בפרשת השבוע שמרים עומדת ומדברת לשון הרע על משה רבנו "על אדות האשה הכשית אשר לקח". נבוא ונשאל מרים הצדקת הגדולה שהייתה כמו אמא של משה רבנו ומסרה נפש בשבילו והצילה אותו, על זה יש למרים לדבר על אשתו הכושית של משה רבנו? ועוד קושיה גדולה מרים הייתה צדקת גדולה ונביאה, איך בכלל מרים מדברת לשון הרע?

אז תרצנו ואמרנו כן, הגמרא מספרת (קידושין לא:): על רבי טרפון מתי שאמא שלו הייתה רוצה לרדת מהמיטה, הוא היה מתכופף שתעמוד על הגב שלו שיהיה לה כמו מדרגה שיהיה לה קל לרדת מהמטה. עוד הגמרא מספרת (ירושלמי פאה ג, ב) על רבי טרפון שהיה בעל כיבוד הורים גדול ושבת אחת אמא שלו הלכה ברחוב ונקרעו לה הנעלים ברחוב ואי אפשר היה להוציא נעליים בגלל טלטול, שכב רבי טרפון על הרצפה ושם את כפות הידיים שלו על הרצפה כדי שאמא שלו תלך על הידיים שלו ולא תישרט ברגלים.

והגמרא מספרת (שם) שפעם אחת חלה רבי טרפון ועמד למות, בכו חכמים לבקרו ואמא שלו אמרה לחכמים שיתפללו עליו כי הוא נוהג בה כיבוד הורים יותר מידי, שלא ימות הוא עוד צעיר, שאלו אותה חכמים איך הוא מכבד אותה וסיפרה להם. אמרו לה חכמים אפילו יעשה כן אלפי פעמים, לא הגיע לחצי כיבוד הורים שאמרה התורה, אפילו לא התחיל לקיים מצוות כיבוד אב ואם.

אז חשבנו להקשות קושיה, רבי טרפון היה אדם גוסס, למה לא שיבחו אותו ולימדו עליו כף זכות שעשה כיבוד אב ואם והיה צדיק, למה אמרו שעוד לא הגיע לחצי כיבוד אב ואם?

אלא פרשנו ואמרנו כן, אם אומרים על אדם שהוא קיים ועשה טוב, אז זהו הוא צריך למות. אבל אם אומרים על אדם שעוד לא התחיל, צריך עוד להמשיך ואז להאריך לו את הימים שלו. אותו דבר משה רבנו, מרים דיברה אודות האשה הכושית אשר לקח ופרש ממנה, כביכול יש לו עוד מה לתקן ואז יזכה עוד לאריכות ימים.

"בהעלתך את הנרת" כשהתורה והפרנסה של האדם הן ביושר והגינות הוא יוכל להגיע לדרך האמת הנכונה

בפרשת השבוע אומרת התורה הקדושה "בהעלתך את הנרת" ומובא במדרש (במד"ר טו, ט) אמרו ישראל "שלח אורך וְאַמְתֵּךְ הִמָּה יִנְחֹנֵנוּ" (תהלים מג, ג).

הגמרא אומרת (ב"ב כה:): אמר רבי יצחק הרוצה שיחכים ידירים ושיעשיר

יצפין וסימניך שלחן בצפון ומנורה בדרום. אדם שרוצה להחכים ידירים, כי המנורה הייתה בדרום והיא מסמלת את התורה הקדושה, התורה הקדושה נמשלה לנר "כי נר מְצוּהָ וְתוֹרָה אור" (משלי ו, כג) ולכן אדם שרוצה להחכים ילך לדרום כמו המנורה שהייתה בדרום. ואדם שרוצה להעשיר יצפין, כי השולחן בבית המקדש היה בצד צפון והשולחן כביכול זה האוכל והלחם של האדם.

אבל האדם צריך לדעת יסוד גדול, המנורה והשולחן הם קשורים אחד בשני, אדם לא יכול לומר אני אלמד תורה בקדושה וביראת שמיים בדקוה ובצדקות, אבל מצד שני "טובל ושרץ בידו" עובד שלא ביושר ועושה את מלאכתו שלא בהגינות ולא ביושר כי אז יאבד את הכל. אי אפשר ללמוד תורה ביושר ולעבוד שלא ביושר. צריך שהתורה והפרנסה שניהם יהיו ביושר ובהגינות ובדרך טובה.

וכך יובן מתי שאמר הקב"ה "בהעלתך את הנרת", שצריך להתחזק בתורה שזו המנורה והרוצה להחכים ידירים, אמרו בני ישראל "שלח אורך" שזו התורה, ו"אמתך" שזו האמת, שהפרנסה תהיה ביושר ואמת. ויחד "המה ינחוני" לדרך האמת עם תורה ופרנסה בדרך הנכונה ולא ח"ו בדרך לא טובה.

כח רצון

יסוד גדול שצריך ללמוד בחיים, אם יש לאדם רצון גדול לעשות איזו מצוה משונה או איזהו דבר משונה, הוא צריך לדעת שאם רק במצוה הזו הוא מתחזק ולא מתחזק במצוות אחרות, זו עצת היצר הרע וצריך להתרחק מאותה מצוה, כי זו עבירה שמצופה כמצוה. אדם צריך להרגיש חיזוק ודבקות בהשם רוחבי בכל הדברים ולא חיזוק נקודתי, רק אז יבין שזה רצון השם.

054-5330-453

הרבנית שירי

שניית הדיין

שאלה:

כבוד הרב, אני שלושים שנה חוזר בתשובה, אבל אין לי יציבות והתמדה במצוות ובמעשים הטובים, אני פעם עושה ופעם לא עושה. השאלה שלי כבוד הרב אני אדע ממש ואייצב את עצמי ואהיה חזק בזה?

תשובה:

זו עבודה של הנפש, אדם צריך לעבוד על עצמו בהתמדה, כל הזמן לעבוד ולהילחם, כי בלי התמדה אדם מאבד את הכל. התמדה וחזק ובע"ה יהיה טוב.

**"ויעש כן אהרן אל מול פני המנורה העלה נרתיקה"
האדם צריך להתחזק דרך התורה והמצוות ולא מהלימוד
וההתרחקות ממעשי הרשעים**

אנחנו מוצאים בפרשת השבוע הקב"ה מצווה את אהרן להדליק את המנורה והתורה הקדושה אומרת לנו "ויעש כן אהרן", ורש"י אומר להגיד שבחו של אהרן שלא שינה, אהרן עשה בדיוק כמו שהקב"ה ציווה אותו.

כל המפרשים שואלים הרי פשוט שאהרן לא ישנה מדבר השם, הרי מי שישנה מדבר השם הוא רשע ועושה עבירה, אם כך מה הגדולה שהתורה משבחת אותו בזה שלא שינה? ועוד יש לשאול, מובא במדרש (במד"ר טו, ט) אַמְרוּ וְיִשְׁרָאֵל "שְׁלַח אֹרְךָ וְאַמְתָּךְ הִמָּה וְנַחֲנוּי" (תהלים מג, ג). צריך להבין מה הקשר בין הפס' שהביא המדרש לבין "בְּהַעֲלִתְךָ אֶת הַנֵּרֹת"?

מובא במדרש (ויק"ר לה, א) "חֲשַׁבְתִּי דָרְכִי וְאַשִּׁיבָה רַגְלִי אֶל עֲדֹתֶיךָ" (תהלים קיט, ט), אָמַר דָּוִד רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם בְּכָל יוֹם וְיוֹם הַיִּיְתִי מַחֲשֵׁב וְאֹמֵר לְמִקּוֹם פְּלוֹנִי וְלִבֵּית דִּירָה פְּלוֹנִית אֲנִי הוֹלֵךְ, וְהִיוּ רַגְלֵי מְבִיאֹת אוֹתִי לְבֵיתִי כְּנִסְיוֹת וְלְבֵיתִי מְדַרְשׁוֹת. דוֹד הַמֶּלֶךְ אֹמֵר לְקַב"ה שֶׁבְכָל יוֹם הִיא רוֹצָה לִלְכַת לְבֵיתִי תִיֵאֵרָא וּבֵתִי קֶרֶקְסָאוֹת וְהִרְגִּילִים שֶׁלוֹ הִיוּ לוֹקָחוֹת אוֹתוֹ לְבֵית הַמְדַרֵּשׁ. נִקְשָׁה קוֹשִׁיָה חֲזָקָה בְּיֹתֵר, אִיךְ דוֹד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל שֶׁהִיא קוֹדֵשׁ קוֹדֵשׁ רוֹצָה לִלְכַת לְמִקּוּמוֹת כְּאַלֵּה, מִקּוּמוֹת שֶׁהוֹלְכִים לָשֶׁם אֲנָשִׁים שְׂרוֹחִקִים מִדֶּרֶךְ הַשֵּׁם?

אלא אפשר לפרש ולומר יסוד גדול, יש שתי דרכים שהאדם יכול ללמוד איך ללכת בדרכי השם. דרך אחת שהאדם רואה את הרשעים איך שהם עושים עבירות ומעשים לא טובים ונופלים, יורדים למצבים קשים ביותר ונענשים. והאדם אומר שהוא לא יהיה כמוהם ולא יתנהג כמוהם, והוא מתחזק והולך בדרך טובה.

ויש דרך שניה שהאדם מתדבק בתורה ובקדושה ומשם לומד איך להתחזק ולהתעלות להיות אציל ועדין הנפש. התורה הקדושה אומרת לנו שהדרך הנכונה והטובה ביותר היא להידבק בתורה ובקדושה ואז להתחזק ולא מראיית הרשעים וראיית הרע שלהם ואז להתחזק.

וכך גם רואים אצל יעקב אבינו כשהולך לפגוש את עשו "עם לבן נְרַתִּי" (בראשית לב, ה) ורש"י מפרש שם ותרי"ג מצות שמרתי, ולא למדתי ממעשיו הרעים. זה שיעקב אבינו שומר תורה ומצוות זה כי נדבק בקב"ה ולא שראה את הרע של לבן ומזה התחזק.

וזה יסוד גדול שהאדם צריך להידבק בתורה ובקדושה ולהתחזק ולא לראות את השלילי של הרשעים ומזה להתחזק. מתי שהאדם רואה את הרע והשלילי של הרשעים ומזה מתחזק, החיזוק שלו פגום ויש לו שם חוסר ודבר לא טוב שברבות הימים זה נהיה בעוכריו.

על פי זה נפרש מה שאומר דוד המלך "חֲשַׁבְתִּי דָרְכִי" כל יום היה דוד המלך אומר שיתחזק מלראות את הרשעים איך הם מתנהגים רע ואיך לא להיות כמוהם, אבל רגליו היו מוליכות אותו לבית המדרש להידבק בקב"ה ובתורה ובמצוות ומזה התחזק ולא מהדרך הרעה של הרשעים שלא ללמוד ממעשיהם הרעים.

וזו הדרך הטובה שהאדם צריך להתחזק בנפשו כמה שיותר להידבק בקב"ה ולהתנהג בקדושה וטהרה בראת שמיים מלימוד של התורה הקדושה, לא

משלילי על הרשעים. וזה הפירוש "שְׁלַח אֹרְךָ וְאַמְתָּךְ הִמָּה וְנַחֲנוּי" שעבודת השם והתורה הקדושה זה מה שינחה אותי ולא לראות את הרשעים שמתנהגים רע ולהתרחק מהם. וכך גם יובן על אהרן שלא שינה, כל דרכו של אהרן הייתה דבקות בקב"ה וקדושה מלימוד התורה והמצוות ולא לימוד מהרשעים וההתרחקות מהם.

**רק 5 דקות קריאה ביום
ואתם שותפים מלאים בסיום הזוהר העולמי**

**לקריאה בקבוצות שקטות
בווצאפ נא לשלוח הודעה למספר**

054-2231166

סגולות הרי"ף

כוח של קריאת תהלים זה כוח גדול, כוח עצום שאי אפשר לשער ולתאר את הגדולה של אדם שקורא תהלים. אדם שקורא תהלים המעלה שלו היא מעלה גדולה, מעלה חזקה ביותר שאנחנו בדעת שלנו אי אפשר להבין מה הכוח של אדם שקורא תהלים.

דוד המלך עבר הרבה ייסורים בחיים, דוד המלך אומר (תהלים מב, ח) "כָּל מִשְׁבְּרֶיךָ וְנִלְיֶךָ עָלַי עֲבָרוּ", כל בעיה, כל צרה, כל יגון, כל אנחה, כל צרה שיש בעולם עברה על דוד המלך ודוד המלך בכוח של התהלים הוא טמן בתוך המילים של התהלים, בתוך הפסוקים של התהלים, את כל הצרות וכל הבעיות שהאדם יכול לעבור, כולם עטופים ומקופלים בתוך התהלים, שמי שקורא את התהלים יש שם פתרון לכל בעיה: אין לך פרנסה - הפתרון בתהלים, אין לך ילדים - הפתרון בתהלים, יש לך מחלוקת - הפתרון בתהלים.

נשבעתי ואקיימה!

"קורם ירידת הגשמה לעולם הקב"ה משביע שגלגל תורה ואת טורגוניה (ספר הזוהר), ואם האדם אינו מקיים את השבועה טוב לו שלא נברא"

(זוהר הקדוש תרומה דף קס"א:)

להצטרפות ללימוד הזוהר היומי העולמי
לימוד הזוהר היומי שאורך 5 דקות, מונה 5 עמודים שיתקבלו אצלכם בשתי דרכים לפי בחירתכם.
1. דרך התחברות לקבוצת ווצאפ ייעודית. 2. דרך אפליקצייה ייעודית לרישום ובחירת אופן הלימוד היכנסו לאתר Limudzohar.co.il לחלופין, פנו אלינו בווצאפ שמספרו 053-5305200

מה גורם לעניות? לעניות?

"האומר די לי בלימוד תורת הנגלה ואינו עוסק בתורת הנסתר (ספר הזוהר) טוב לו שלא נברא שנחשב לו כאילו החזיר את העולם לתוהו ובוהו וגורם עניות לעולם ומאריך הגלות" (תיקוני זוהר תיקון מ"ג)

להצטרפות ללימוד הזוהר היומי העולמי
לימוד הזוהר היומי שאורך 5 דקות, מונה 5 עמודים שיתקבלו אצלכם בשתי דרכים לפי בחירתכם.
1. דרך התחברות לקבוצת ווצאפ ייעודית. 2. דרך אפליקצייה ייעודית לרישום ובחירת אופן הלימוד היכנסו לאתר Limudzohar.co.il לחלופין, פנו אלינו בווצאפ שמספרו 053-5305200

אדם שיודע להודות על טעויותיו זו מהמעלות הגדולות של האדם

הגדולה של האדם שיודע להודות על הטעויות שטעה. "יהודה אתה יודוך אָחִיךָ" (בראשית מט, ח) עם ישראל נקראים יהודים, על שם שבט יהודה שידע להודות על הטעות.

הנה כאשר באו ליהודה ואמרו לו "זָנְתָה תָּמַר כְּלָתְךָ וְגַם הִנֵּה הָרָה לְזָנוּנִים" (בראשית לח, כד) עמד יהודה ואמר "הוֹצִיאָהּ וְתִשְׁרָף". שלחה תמר את הפתיל ואת החותם ואמרה, של מי הם הפתיל והחותם, מי שהוא הבעלים שלהם, הוא אבי התינוקות שבבטני. מיד עמד יהודה ואמר, "צְדָקָה מְנַנִּי" (שם, כו). ושם נכתב על יהודה שיצא ממנו מלך המשיח וכל הגדולות הגדולות, ומשם השם יהודי, על שם יהודה שידע להודות צדקה ממני.

והנה נבאר הדברים בקיצור נמרץ ונקבץ כמה מדרשים ומאמרי חז"ל. יהודה היו לו שלושה בנים ער, אונן ושילה. ער התחתן עם תמר שהייתה יפת תואר. ער פחד שתתעבר ויפיה ירד, לכן חטא בזרע לבטלה. הקב"ה כעס עליו והוא מת בלי ילדים.

יהודה העביר בייבום את תמר, לבנו השני אונן, שגם הוא פחד על יופיה ופגם בבירת וגם הוא מת. עמדה תמר וביקשה להתייבם לבנו השלישי של יהודה, לשילה. אבל יהודה פחד שמא היא אישה קטלנית, שכל גבר שמתחתן איתה מת, לכן יהודה גרר אותה ומשך אותה בעוד יום ועוד יום.

והנה בעת ההיא "יָצַד יְהוָה מֵאֵת אָחִיו וַיֵּט עַד אִישׁ עֲדָלְמִי וַשְּׁמֹ חִירָה" (בראשית לח, א). יהודה אחרי מכירת יוסף, אחיו השבטים האשימו אותו והרחיקו אותו מהם. ויהודה הגיע עד "אִישׁ עֲדָלְמִי" התחיל לעבוד לפרנסתו. וכך אחרי יום של גזיזת צמר הצאן, הלך יהודה שמח ופתאום רואה על אם הדרך אישה קדשה. אבל היא הייתה משונה. פניה היו מכוסות כפני נשים הצדיקות.

והנה מור זקני אביר יעקב אבוחצירא זצוק"ל, כותב בספרו "פתוחי חותם", ששני מלאכים גררו את יהודה לעשות את אותו מעשה. רגע לפני המעשה, ביקשה תשלום. יהודה אמר לה אין לי פה. אמרה לו, תן לי את הפתיל ואת החותם.

ומדוע הפתיל, ידעה תמר שעם הטלית יהודה לא יחטא. כאותו מעשה באותו תלמיד, שהלך למטרוניא שכל גדולי רומי היו הולכים אליה לחטוא. ורגע לפני החטא קפץ. אמרה לו שמא דבר נגאי ראית בי, אמר לה לא. אלא מצוה אחת יש לנו, שהיא מצוות ציצית, שכתוב בה "וְרָאִיתֶם אֹתוֹ וְזָכַרְתֶּם" (במדבר טו, לו). וברגע שראיתי, נזכרתי בהקב"ה וקפצתי.

כך תמר ידעה, בכדי שיהודה לא יברח היא חייבת לקחת את הציצית. וכך התעברה, בלי שיהודה ידע שממנו היא מעוברת. ומתי שמע שתמר הרה לזנונים, פסק פסק הלכה בפני כל השבטים אביו יעקב, סבא יצחק, אברהם אבינו, כולם ישבו לדון מה לעשות במעשה הנבלה הזאת.

ותמר אמרה, אם יהודה ישתוק אני אשרף ולא אבייש אותו. אבל אם יודה אני אנצל. מיד יהודה בלי להתבייש ובלו לחשוב מה יגידו, זה יפגע בי, מספיק המצב רעוע אחרי מכירת יוסף. יהודה שם את כל המחשבות והאינטרסים בצד ואומר: צדקה ממני, ממני היא הרה.

ומשם עם ישראל נקראים יהודים שיודעים להודות על האמת. ו"מוֹדָה וְעֹבֵב יִרְחֹם" (משלי כח, יג), מי שיודע להודות על טעותו, זו מעלה מהרמות והגדולות ביותר שיש בחיי האדם.